

Förvaltningsutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om främjande av integration och till lagar som har samband med den

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om främjande av integration och till lagar som har samband med den (RP 74/2026 rd): Ärendet har remitterats till förvaltningsutskottet för betänkande och till kulturutskottet och arbetslivs- och jämställdhetsutskottet för utlåtande.

Motion

I samband med propositionen har utskottet behandlat följande motion:

- lagmotion LM 21/2025 rd Inka Hopsu gröna m.fl. Lagmotion med förslag till lag om ändring av lagen om främjande av integration.

Utlåtanden

Utlåtande har lämnats av

- arbetslivs- och jämställdhetsutskottet AjUU 6/2026 rd
- kulturutskottet KuUU 5/2026 rd

Sakkunniga

Utskottet har hört

- specialsakkunnig Nea Brandt, arbets- och näringsministeriet
- specialsakkunnig Laura Ruuskanen, arbets- och näringsministeriet
- undervisningsråd Anssi Pirttijärvi, undervisnings- och kulturministeriet
- migrations- och integrationsspecialist Maija Lehtimaa, Finlands Kommunförbund
- kundrelationschef Laura Leverin, Vanda stad
- verksamhetsledare Jenni Tuominen, Monika-Naiset liitto ry
- expert Johanna Matikainen, Finlands Röda Kors
- expert Marianne Ruusunhelmi, Företagarna i Finland rf
- ordförande Björn Wallén, Fritt Bildningsarbete rf.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- finansministeriet

Betänkande FvUB 13/2026 rd

- social- och hälsovårdsministeriet
- Livskraftscentralen i Nyland
- Migrationsverket
- Polisstyrelsen
- Svenska Finlands folkting
- UF-centret
- Vårdsområdesbolaget Hyvil Ab
- Åbo stad
- Ålands landskapsregering
- Moniheli ry
- Bildningsbranschen rf.

PROPOSITIONEN OCH MOTIONEN

Propositionen

Regeringen föreslår ändringar i lagen om främjande av integration, lagen om fritt bildningsarbete, lagen om ordnande av arbetskraftsservice, lagen om utkomstskydd för arbetslösa, lagen om nationella studie-, utbildnings- och examensregister, läropliktslagen och lagen om statsandel för kommunal basservice.

Syftet med propositionen är att reformera integrationstjänsterna så att de motsvarar regeringsprogrammet för regeringen Orpo, enligt vilket integrationspolitiken baserar sig på språkinläring och arbete samt det att personer som integreras kommer in i samhället och följer samhällets regler. Integrationspolitiken är också både sporrande och förpliktande och betonar även invandrarens eget ansvar.

Den helhet som de utbildningar som främjar integration och språkkunskaper utgör ska enligt propositionen reformeras och finansieringen av helheten ska samlas och kanaliseras till statsandelen för kommunal basservice. Det föreslås att arbetskraftsmyndigheten ska ansvara för ordnandet av utbildning i grundläggande litteracitet. Genom propositionen genomförs dessutom det sparmål på 15 miljoner euro som ingår i regeringsprogrammet. Enligt propositionen ska integration vara möjlig på båda inhemska språken.

I propositionen genomförs det beslut, enligt vilket det från ingången av 2027 strävas efter en besparing på 30 miljoner euro på 2027 års nivå i fråga om statens ersättningar för främjande av integration. Därtill ska regleringen lättas och serviceprocessen för integrationskunder göras smidigare.

En del av lagändringarna är tekniska.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2027.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2027.

Betänkande FvUB 13/2026 rd

Lagmotionen

I lagmotion LM 21/2025 rd föreslås det att lagen om främjande av integration (681/2023) kompletteras med bestämmelser om de mest centrala kvalitetskriterierna för integrationsutbildningen, såsom lärarnas behörighet, antalet studiehandledare och speciallärare, läroanstalternas planeringsskyldighet, förvaltningen av utbildningsanordnarens utbildningslokaler och bedömningen av dem.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmänt

I propositionen föreslås det ändringar i lagen om främjande av integration (681/2023, integrationslagen) och i sex andra lagar. Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2027.

Det föreslås att de allmänna målen för integration, målen för den individuella integrationsplanen och målen för integrationsutbildningen definieras tydligare som en helhet i integrationslagen. Syftet med propositionen är att reformera integrationstjänsterna så att integrationspolitiken i fortsättningen i högre grad än tidigare grundar sig på språkinläring, arbete och på att personer som integreras kommer in i det finländska samhället. Samtidigt betonas också integrationskundens eget ansvar mer än tidigare.

Genom propositionen genomförs i enlighet med regeringsprogrammet ett sparmål på 15 miljoner euro i samband med reformen av de utbildningar som främjar integration och språkkunskaper. Syftet är också att från och med 2027 genomföra den besparing som våren 2024 fastställts i planen för de offentliga finanserna om att sänka den kalkylerade ersättningen för personer som fyllt 18 år. Dessutom föreslås det att den besparing på 30 miljoner euro som slogs fast under budgetförhandlingarna hösten 2025 genomförs.

Förvaltningsutskottet tillstyrker lagförslagen, men med följande anmärkningar och ändringsförslag.

Reformen av utbildningar som främjar integration och språkkunskaper

Genom propositionen ändras den helhet som utgörs av utbildning som främjar integration och språkkunskaper samt ansvaret för att ordna utbildning så att ansvaret för att ordna integrationsutbildning i fortsättningen enbart ligger hos den kommunala arbetskraftsmyndigheten, som ordnar utbildningarna i form av arbetskraftsutbildning. Genom propositionen ökar möjligheterna för kommunerna och sysselsättningsområdena, som bildats av kommuner, att ordna integrationsutbildning och utbildning i grundläggande litteracitet samt att leda, styra och utveckla helheten av utbildningar som främjar integration och språkkunskaper och samtidigt på ett effektivare sätt främja integrationen och sysselsättningen av invandrare.

Betänkande FvUB 13/2026 rd

Det föreslås att det styrnings- och statsandelssystem för integrationsutbildning och utbildning i grundläggande litteracitet inom det fria bildningsarbetet som hör till undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde ska upplösas, med undantag av finansieringen av integrationsutbildning på teckenspråk. Finansieringen av integrationsutbildning och utbildning i grundläggande litteracitet ska samlat kanaliseras till statsandelen för kommunal basservice, vilket också undanröjer överlappningarna inom den statliga finansieringen av integrationsutbildningen.

Av kulturutskottets utlåtande till förvaltningsutskottet (KuUU 5/2026 rd) framgår att integrationsutbildning som ordnas som arbetskraftsutbildning har varit betydligt vanligare och haft ett större deltagarantal än integrationsutbildning som ordnas inom det fria bildningsarbetet: år 2024 deltog cirka 18 500 personer i integrationsutbildning som ordnades som arbetskraftsutbildning, medan cirka 6 800 personer deltog i den utbildning enligt integrationsplanen inom det fria bildningsarbetet.

I yttrandena till förvaltningsutskottet konstateras det att det fria bildningsarbetet har en betydande roll i, och samtidigt också lång erfarenhet av att ordna utbildningar. Förvaltningsutskottet anser det vara viktigt att arbetskraftsmyndigheterna vid genomförandet av integrationsutbildning också i fortsättningen kan utnyttja den kompetens som finns vid läroanstalterna för fritt bildningsarbete. Detta har beaktats i propositionen på så sätt att kommunerna kan välja de sätt att ordna utbildningarna och den läroanstalt eller någon annan tillhandahållare av utbildning som de anser vara bäst. Till exempel kan kommunala läroanstalter som ordnar yrkesutbildning och medborgarinstitut också i fortsättningen delta i anordnandet av integrationsutbildning och utbildning i grundläggande litteracitet.

Dessutom påpekar förvaltningsutskottet att det i fortsättningen är möjligt att i en persons integrationsplan komma överens om deltagande i sådana andra utbildningar som främjar integration och språkkunskaper som ordnas av läroanstalter för fritt bildningsarbete. På denna punkt föreslås inga ändringar i propositionen. Enligt erhållen utredning kan dessa studier också stödjas som frivilliga studier enligt integrationslagen med arbetslöshetsförmån, om förutsättningarna för stödet uppfylls. Det föreslås ändringar i stödet för frivilliga studier endast i fråga om de utbildningar inom det fria bildningsarbetet vars styrnings- och finansieringssystem avvecklas, det vill säga i fråga om integrationsutbildning och utbildning i grundläggande litteracitet.

Den centrala roll som utbildningen i grundläggande litteracitet har som en tjänst för arbetssökande integrationskunder med svag läs- och skrivkunighet stärks genom att det i lagen införs bestämmelser om mål för, innehåll i samt uppföljning och ordnande av utbildning i grundläggande litteracitet. Vidare föreslås det att Utbildningsstyrelsen fastställer grunderna för läroplanen för utbildning i grundläggande litteracitet, vilket också förbättrar kvaliteten på utbildningen och gör genomförandet av utbildningen mer enhetligt.

Förvaltningsutskottet välkomnar förslagen som syftar till att främja språkkunskaperna. Förvaltningsutskottet har i sina tidigare betänkanden (bl.a. FvUB 8/2024 rd — RP 21/2024 rd och FvUB 10/2022 rd — SRR 6/2021 rd) särskilt påpekat hur viktigt det är att invandrare kan finska eller svenska för att de ska få jobb och kunna bli integrerade i samhället. Riksdagen har i samband med behandlingen av statsrådets redogörelse om behoven av att reformera integrationsfrämjandet

Betänkande FvUB 13/2026 rd

(FvUB 10/2022 rd — SRR 6/2021 rd) förutsatt att regeringen noggrant följer hur åtgärderna för att öka integrationsutbildningens, i synnerhet språkutbildningens, genomslagskraft och obligatoriet när det gäller att delta i språkkurser påverkar inlärningsresultaten samt ser till att språkstudierna utvecklas så att språkkunskaperna hos dem som flyttat till landet bättre än för närvarande motsvarar kraven på språkkunskaper i arbetslivet (RSv 22/2022 rd).

Sammantaget anser förvaltningsutskottet att de föreslagna reformerna i fråga om utbildning som främjar integration och språkkunskaper är välkomna och ändamålsenliga. Förslaget att i fortsättningen ordna integrationsutbildning och utbildning i grundläggande litteracitet som arbetskraftsutbildning och koncentrera ansvaret till arbetskraftsmyndigheten förtydligar systemet, gör utbildningarna mer arbetslivsorienterade och stärker kommunernas övergripande ansvar.

Förändringarna i finansieringen

Som det nämns ovan föreslås det som ett nytt statsandelsåliggande för kommunerna att ordna integrationsutbildning och utbildning i grundläggande litteracitet. Dessutom överförs finansieringen av sådan integrationsutbildning som ordnas i form av arbetskraftsutbildning för personer som avses i 2 § 3 och 4 mom. i integrationslagen till statsandelen för kommunal basservice. Enligt lagen om statsandel för kommunal basservice ska finansieringen av nya och mer omfattande statsandelsåligganden fullt ut täcka de kalkylerade kostnaderna för dessa åligganden, om inte åliggandena minskas i motsvarande utsträckning. Enligt utskottets uppgifter har propositionen beaktats i planen för de offentliga finanserna för 2027–2030, som fastställdes våren 2026. Förvaltningsutskottet välkomnar att finansieringen av integrationsutbildningen överförs till statsandelen för kommunal basservice och anser att ändringen förtydligar nuläget.

I propositionen föreslås också nya sparåtgärder för kommunerna i fråga om främjande av integration. Sakkunniga har i stor utsträckning uttryckt oro över hur propositionen påverkar kommunernas ekonomi, de integrationsfrämjande tjänsterna och tillgången till dem samt kommunernas vilja att ta emot integrationskunder och i vilken mån integrationskunder eventuellt hänvisas till större städer. Nedskärningarna i integrationsfrämjandet kan utöver integrationstjänsterna också i större utsträckning påverka resurserna för kommunens övriga tjänster, såsom bildningstjänster, och öka trycket på att höja skatter eller klientavgifter.

Förvaltningsutskottet konstaterar att det är möjligt att de ändringar i finansieringen och de besparingar som ingår i propositionen kan ha konsekvenser för kommunernas ekonomi och genomförandet av integrationstjänsterna, om kommunerna inte kan anpassa sin verksamhet eller skära ned på de tjänster som besparingarna gäller.

Med beaktande av det som sägs ovan påpekar utskottet att det är viktigt att satsa särskilt på de samlade tjänsterna i inledningsskedet av integrationen. Samtidigt understryker utskottet att rätt riktade åtgärder med tillräckliga resurser i inledningsskedet spelar en viktig roll för en lyckad integration. Utskottet hänvisar i detta sammanhang också till sina tidigare betänkanden (bl.a. FvUB 45/2022 rd — RP 208/2022 rd och FvUB 8/2024 rd — RP 21/2024 rd).

Betänkande FvUB 13/2026 rd

När det gäller finansieringen påpekar förvaltningsutskottet ytterligare att det i regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om främjande av integration och till lagar som har samband med den (RP 208/2022 rd) konstateras att arbets- och näringsministeriet när lagen har varit i kraft i ett år ska inleda en särskild övergripande utredning om ersättning av kostnaderna för främjande av integration. Syftet är att utreda de mest ändamålsenliga och kostnadseffektiva metoderna för ersättning till kommunerna och välfärdsområdena av de kostnader som de har för ordnandet av tjänster som främjar integration. Enligt förvaltningsutskottets uppgifter har arbets- och näringsministeriet våren 2026 färdigställt en särskild utredning om ersättning av kostnaderna för främjande av integration. Den samlade bedömningen av utredningen pågår för närvarande.

Övriga förslag och synpunkter

I propositionen föreslås det att de allmänna målen för integration, målen för den individuella integrationsplanen och målen för integrationsutbildningen ska definieras tydligare som en helhet i integrationslagen. Målen ska i högre grad återspegla invandrarnas eget ansvar för sin integration och deras skyldighet att främja denna. Målet ska tydligare vara att invandraren kommer in i arbetslivet och det finländska samhället och lär sig finska eller svenska.

Förvaltningsutskottet har i sitt betänkande FvUB 8/2024 rd — RP 21/2024 rd lyft fram att de integrationsfrämjande åtgärdernas förpliktande karaktär ytterligare bör stärkas och att invandrarna bör förutsättas ha kännedom om det finska samhällets funktionssätt, regler och värderingar. Utskottet har dessutom betonat individens aktivitet och ansvar för integrationen. Förvaltningsutskottet välkomnar de föreslagna målen och att ansvaret och skyldigheterna ökas. Utskottet anser att bestämmelserna förtydligar och harmoniserar serviceprocessen i anslutning till integrationen och effektiviserar användningen av resurser.

I propositionen föreslås det dessutom att ersättningen av kostnaderna för kompletterande utkomststöd och förebyggande utkomststöd, kostnaderna för beredskap för mottagande samt kostnaderna för tjänster och stödåtgärder till offer för människohandel ska slopas. Slopandet av kostnadsersättningarna medför inga besparingar enligt propositionen, eftersom finansieringen i fråga om dem överförs till välfärdsområdena. Enligt propositionen uppstår besparingar dock i och med att det administrativa arbetet minskar.

Förvaltningsutskottet noterar utifrån erhållen utredning att förslaget om att kostnaderna för tjänster och stödåtgärder till offer för människohandel i fortsättningen inte ska betraktas som kostnader som ska ersättas separat, inte inverkar på välfärdsområdets skyldighet att ordna åtgärder och tjänster för offer för människohandel. Bestämmelser om ordnande av hjälpinsatser för offer för människohandel finns i 38 b § i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel (746/2011). Enligt 11 § i socialvårdslagen (1301/2014) ska också socialservice ordnas för stödbehov på grund av utnyttjande och illabehandling. Den gällande integrationslagen innehåller inga bestämmelser om tjänster eller åtgärder för offer för människohandel, utan endast om ersättning för kostnaderna för dessa tjänster och åtgärder. Förslaget om att överföra ersättningen enligt integrationslagen till den allmänna finansieringen av välfärdsområdena inverkar inte på ansvaret för ordnande av tjänster, utan välfärdsområdena ska även framöver ordna tjänster enligt personernas behov med stöd av ovannämnda lagstiftning.

Betänkande FvUB 13/2026 rd

Sammantaget anser förvaltningsutskottet att propositionen behövs och fyller sitt syfte. Utskottet konstaterar att det inte föreslår några egentliga innehållsmässiga ändringar i bestämmelserna, men för att beakta behovet av samordna lagförslagen med andra propositioner och lagändringar föreslår utskottet ändringar i paragraferna och ingresserna på det sätt som framgår av detaljmotiveringen.

Övrigt

Arbetslivs- och jämställdhetsutskottet välkomnar i sitt utlåtande (AjUU 6/2026 rd) propositionens mål och anser det vara viktigt att man strävar efter att främja en snabb förankring i arbetslivet och samhället för dem som flyttat till landet. Det är motiverat att integrationstjänsterna ska ha som mål att ge dem som använder tjänsterna färdigheter att komma in på arbetsmarknaden och vara sysselsatta. Det är viktigt att utveckla tjänsterna och framför allt förbättra deras genomslag.

Förvaltningsutskottet håller med arbetslivs- och jämställdhetsutskottet om det som sägs ovan, men betonar samtidigt att också arbetsgivarna har en central roll för en lyckad arbetskraftsinvandring och integration. Utskottet anser att arbetsgivarnas deltagande i främjandet av integrationen av invandrare bör stärkas och utvecklas.

Lagmotion LM 21/2025 rd

På de grunder som anförts ovan föreslår förvaltningsutskottet att lagmotionen förkastas.

DETALJMOTIVERING

1. Lagen om ändring av lagen om främjande av integration

2 §. Tillämpningsområde. Förvaltningsutskottet föreslår att 3 mom. 1 punkten i stället för utlänningslagen hänvisar till skyddsgrundsförordningen, på det sätt som föreslagits i regeringens proposition till riksdagen med förslag till genomförande av de rättsakter som bildar EU:s migrations- och asylpakt (RP 52/2026 rd).

30 §. Förutsättningar för frivilliga studier. Utskottet föreslår att omnämningarna av deltagande i öppen undervisning vid universitet eller yrkeshögskolor stryks i 1 mom. 3 punkten på det sätt som föreslås i regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om arbetssökandes rätt till utkomstskydd för arbetslösa under tiden för öppna högskolestudier (RP 86/2026 rd). På motsvarande sätt föreslås ett tillägg i 5 punkten om stödjande av studier vid öppen högskoleundervisning som ordnas vid ett medborgarinstitut eller sommaruniversitet.

91 §. Rätt att få information för styrnings- och tillsynsuppgifter. Förvaltningsutskottet föreslår att det till 1 mom. fogas ett omnämning av Migrationsverket och förläggningen på det sätt som föreslagits i regeringens proposition till riksdagen med förslag till genomförande av de rättsakter som bildar EU:s migrations- och asylpakt (RP 52/2026 rd).

Betänkande FvUB 13/2026 rd

95 §. Sökande av ändring. Förvaltningsutskottet föreslår att det till 1 mom. för tydlighetens skull fogas en precisering om att omprövning får begäras i andra beslut som avses i denna lag än tingsrättens beslut. Det motsvarar vad som föreslagits i regeringens proposition till riksdagen med förslag till genomförande av de rättsakter som bildar EU:s migrations- och asylpakt (RP 52/2026 rd).

3. Lagen om ändring av lagen om ordnande av arbetskraftsservice

74 §. Villkor som gäller studierna. Utskottet föreslår att omnämningarna av deltagande i öppen undervisning vid universitet eller yrkeshögskola stryks i 1 mom. 1 punkten på det sätt som föreslagits i regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om arbetssökandes rätt till utkomstskydd för arbetslösa under tiden för öppna högskolestudier (RP 86/2026 rd). På motsvarande sätt föreslås det i 4 punkten ett tillägg om stödande av studier vid öppen högskoleundervisning som ordnas vid ett medborgarinstitut eller sommaruniversitet.

4. Lagen om ändring av 10 kap. 4 § och 11 kap. 2 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa

10 kap. Bestämmelser om förmåner som betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service

4 §. Avvikande tillämpning av denna lag efter att sysselsättningsfrämjande service inletts.

Förvaltningsutskottet föreslår att man i 2 mom. beaktar de ändringar som gjorts genom lagen om ändring av 10 kap. 4 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (327/2026), genom vilken hänvisningen till den upphävda 7 kap. 2 § ströks ur momentet. Också bestämmelsens svenska språkdräkt ändrades genom den lagen.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Förvaltningsutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslag 2 och 5—7 i proposition RP 74/2026 rd utan ändringar.

*Riksdagen godkänner lagförslag 1, 3 och 4 i proposition RP 74/2026 rd med ändringar.
(Utskottets ändringsförslag)*

Riksdagen förkastar lagförslaget i lagmotion LM 21/2025 rd.

Betänkande FvUB 13/2026 rd

Utskottets ändringsförslag

1.

Lag

om ändring av lagen om främjande av integration

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om främjande av integration (681/2023) 6, 7 och 12 §, 14 § 3 och 7 mom. samt 20, 47, 49, 50, 52—54, 58, 63, 64 och 68 §,

av dem den svenska språkdräkten i 6, samt 14 § 7 mom., 20 §, den svenska språkdräkten i 47, samt 49 och 50 § och den svenska språkdräkten i 53 och 54 § sådana de lyder i lag 1100/2024, 7 § sådan den lyder i lag 70/2026, 14 § 3 mom. sådant det lyder i lag 1414/2025, den svenska språkdräkten i 52 § samt 63 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 1100/2024, 58 § **sådan den lyder i lag /**, 64 § **sådan den** lyder i lag 721/2025 och 68 § sådan den lyder i lagarna 322/2024, 1100/2024 och 721/2025,

ändras 1 §, 2 § 2—4 mom., 3 och 5 §, rubriken för 13 § och 13 § 1 mom., det inledande stycket i 14 § 1 mom., 14 § 1 mom. 5 punkten samt 2 och 4 mom., 16 §, 18 § 1 mom., 19 §, 22 § 2 mom., 24, 26 och 27 §, 28 § 1 mom., 30 § 1 mom., 32 a § 1 mom., 34 § 1 mom., 51 §, 55 § 1 mom., 59 § 4 mom., 60 § 1 mom., 61 § 1 mom., 65 § 3 och 4 mom., 86 § 3 och 4 mom., 90 §, 91 § 1 mom., 95 § 1 mom. och 96 §,

av dem den svenska språkdräkten i 1 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1100/2024, den svenska språkdräkten i 2 § **2 mom.**, det inledande stycket i 2 § 3 mom., 2 § 3 mom. 3—5 punkten och 2 § 4 mom. samt 13 § 1 mom., det inledande stycket i 14 § 1 mom., 14 § 1 mom. 5 punkten samt 2 och 4 mom., 16 §, 18 § 1 mom., 22 § 2 mom., den svenska språkdräkten i 27 §, **det inledande stycket i 30 § 1 mom. och 30 § 1 mom. 1, 2, 4 och 6 punkten** samt 32 a § 1 mom., den svenska språkdräkten i 34 § 1 mom., ~~61 § 1 mom. och 65 § 3 mom.~~, ~~95 § 1 mom.~~ samt 96 § sådana de lyder i lag 1100/2024, **2 § 3 mom. 1 och 2 punkten, 91 § 1 mom. och 95 § 1 mom. sådana de lyder i lag /**, 3 och 26 §, 59 § 4 mom. och 86 § 3 och 4 mom. sådana de lyder i lag 1376/2025, 5 § sådan den lyder i lagarna 1100/2024, 721/2025 och 70/2026, 19 § sådan den lyder i lagarna 1100/2024 och 1414/2025, 24 § sådan den lyder i lagarna 1100/2024 och 70/2026, 28 § 1 mom. sådant det lyder delvis ändrat i lagarna 1100/2024 och 70/2026, **30 § 1 mom. 3 och 5 punkten sådana de lyder i lag /**, 51 §, 55 § 1 mom. **och** 65 § 4 mom. ~~och 91 § 1 mom.~~ sådana de lyder i lag 721/2025, 60 § 1 mom. sådant det lyder i lagarna 322/2024 och 1100/2024 samt 90 § sådan den lyder i lagarna 322/2024, 721/2025 och 1376/2025, och

fogas till lagen nya 1 a och 26 a § samt till 30 § ett nytt 3 mom. som följer:

Betänkande FvUB 13/2026 rd

1 §

Lagens syfte

Syftet med denna lag är att främja

- 1) invandrares integration,
- 2) invandrares sysselsättning eller företagande,
- 3) invandrares arbetslivsfärdigheter,
- 4) invandrares uppnående av fungerande grundläggande språkkunskaper och annan kompetens som behövs i arbetslivet och samhället,
- 5) förverkligandet av likabehandling, delaktighet och jämlikhet för invandrare,
- 6) invandrares eget ansvar för sin integration.

1 a §

Skyldighet att integrera sig

Invandrare är skyldiga att främja sin integration och sysselsättning. Invandraren ska söka sig till och delta i de integrationsfrämjande tjänster som avses i denna lag på det sätt som föreskrivs i denna lag.

Bestämmelser om försummelse av de skyldigheter som i denna lag föreskrivs för invandrare och integrationskunder finns i 24 §.

2 §

Tillämpningsområde

Med avvikelse från 1 mom. tillämpas 10 § även på andra invandrare som vistas i Finland. Med avvikelse från 1 mom. tillämpas 65 § 3 mom. även på finska medborgare som är offer för människohandel i enlighet med 3 § 7 punkten i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel (746/2011) till den del det är fråga om kostnader som avses i det momentet och som orsakas av åtgärder och tjänster som tillhandahålls offer för människohandel på grund av deras specialbehov till följd av deras ställning som offer.

Bestämmelserna i 4 kap. om anvisande till kommunplats och i 61, 62, 65 och 66 § om ersättning för kostnader till kommuner eller välfärdsområden tillämpas på den som

1) får sådan internationellt skydd som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1347 om normer för när tredjelandsmedborgare eller statslösa personer ska anses berättigade till internationellt skydd, för en enhetlig status för flyktingar eller personer som uppfyller kraven för att betecknas som subsidiärt skyddsbehövande och för innehållet i det beviljade skyddet, om ändring av rådets direktiv 2003/109/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/95/EU,

2) efter att ha ansökt om internationellt skydd har beviljats uppehållstillstånd på grundval av 51, 52 eller 113 a § i utlänningslagen,

Betänkande FvUB 13/2026 rd

3) på grundval av 93 § i utlänningslagen har tagits till Finland på särskilda humanitära grunder eller för uppfyllande av internationella förpliktelser,

4) har beviljats kontinuerligt uppehållstillstånd på grundval av 52 a § 2 mom. eller 54 § 5 mom. i utlänningslagen, eller

5) har beviljats uppehållstillstånd med stöd av 110 § i utlänningslagen och som uppfyller förutsättningarna i 4 § i lagen om hemkommun (201/1994).

Dessutom tillämpas 4 kap. och 61, 62, 65 och 66 § på en familjemedlem eller annan anhörig till en person som avses i 3 mom. i denna paragraf, om familjebandet till den som avses i det momentet har funnits redan innan den personen kom till Finland.

3 §

Tillämpning av lagen på arbetsökande

Vid tillämpning av 14, 16, 18, 19, 22—25 och 32 a § på en arbetsökande som avses i 3 § 1 mom. 3 punkten i lagen om ordnade av arbetskraftsservice (380/2023) ska ansvaret för genomförandet av de åtgärder och tjänster som i denna lag har ålagts kommunen ankomma på den arbetskraftsmyndighet som avses i 1 punkten i det momentet, om inte något annat följer av annan lagstiftning.

När tjänster som avses i 14, 16, 18, 19 och 22—24 § ordnas och tillhandahålls för en i 5 § 5 punkten avsedd integrationskund som är registrerad som arbetsökande iakttas dessutom lagen om ordnande av arbetskraftsservice, om inte något annat föreskrivs i denna eller någon annan lag.

5 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *integration* invandrarens individuella process där tyngdpunkten ligger på invandrarens eget ansvar och som försiggår i växelverkan med samhället och under vilken invandrarens språkkunskaper och arbetslivsfärdigheter samt annan kompetens som behöves i arbetslivet och samhället utvecklas och likabehandlingen, jämlikheten och delaktigheten ökar,

2) *integrationsfrämjande* stödjande av integration genom att för invandrare tillhandahålla tjänster som avses i denna lag, genom att stödja invandrarens möjligheter att utveckla sina språkkunskaper och arbetslivsfärdigheter samt annan kompetens som behövs i arbetslivet och samhället med beaktande av invandrarens eget ansvar för sin integration,

3) *främjande av etablering* stödjande åtgärder utanför kommunens integrationsprogram, avsedda i synnerhet för integration av en invandrare som i avsikt att arbeta eller studera flyttar till kommunen,

4) *invandrare* en person som flyttat till Finland och som vistas i landet med ett tillstånd som beviljats för annat än turism eller därmed jämförbar kortvarig vistelse eller vars uppehållsrätt har registrerats eller som har beviljats uppehållskort,

5) *integrationskund* en invandrare som har en gällande integrationsplan,

6) *arbetsökande* en person som avses i 3 § 1 mom. 3 punkten i lagen om ordnande av arbetskraftsservice,

Betänkande FvUB 13/2026 rd

7) *arbetslös arbetssökande* en person som avses i 3 § i lagen om ordnande av arbetskrattsservice och som är arbetslös på det sätt som avses i 4 punkten i det momentet,

8) *offer för människohandel* en person som avses i 3 § 7 punkten i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel,

9) *integrationsprogram* tjänstehelhet som kommunen och Arbetskraftsmyndigheten ordnar för invandrare i inledningsskedet av integrationen,

10) *tjänster som ingår i integrationsprogrammet* tjänster som kommunen och Arbetskraftsmyndigheten ordnar i inledningsskedet av integrationen och som har till syfte att främja invandrades integration, sysselsättning eller företagande, uppnående av fungerande grundläggande språkkunskaper, kompetens och arbetslivsfärdigheter och att främja förverkligandet av likabehandling, delaktighet och jämlikhet,

11) *samhällsorientering* studier som ingår i integrationsprogrammet och som förstärker integrationskundens förståelse för det finländska samhället, för medborgarfärdigheterna för vardagen samt för de egna rättigheterna och skyldigheterna och som ordnas på integrationskundens eget språk eller ett språk som denne har goda kunskaper i,

12) *integrationsplan* en individuell plan som utarbetas för integrationsfrämjande och där kommunen tillsammans med invandraren kommer överens om individuella mål och tjänster för integration och sysselsättning samt om hur invandraren ska söka sig till och delta i tjänsterna och där kommunen informerar invandraren om dennes ansvar och skyldigheter i fråga om den egna integrationen,

13) *serviceproducent* aktör som producerar en sådan tjänst åt kommunen som avses i 10 § eller i 13 § 1 mom. 3–6 punkten, med undantag för slutttestning av språkkunskaper,

14) *kommunplats* en anmälan som baserar sig på ett i 42 § avsett avtal mellan livskraftscentralen och kommunen om kommunens beredskap att ordna bostad, mottagande och tjänster och att ta emot en invandrare som avses i 2 § 3 eller 4 mom. inom anvisande till kommuner enligt 4 kap.,

15) *anvisande till kommun* förfarande där livskraftscentralen på det sätt som anges i 43 § anvisar en i 2 § 3 eller 4 mom. avsedd person till en kommunplats som kommunen har beviljat eller där personen flyttar till kommunen från en förläggning med hjälp av förlägningens stödåtgärder eller självständigt,

16) *arbetslöshetsförmån* inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) och allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd (48/2026).

13 §

Innehållet i kommunens och Arbetskraftsmyndighetens integrationsprogram

Integrationsfrämjande åtgärder och tjänster ordnas som en del av kommunens och Arbetskraftsmyndighetens gemensamma integrationsprogram. Kommunen och Arbetskraftsmyndigheten ska ordna ett gemensamt integrationsprogram som ska innehålla

- 1) en bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster enligt 14 §,
- 2) utarbetande av en integrationsplan enligt 16 §,
- 3) flerspråkig samhällsorientering enligt 25 §,
- 4) integrationsutbildning och slutttestning av språkkunskaper enligt 26 §,
- 5) utbildning i grundläggande litteracitet enligt 26 a §,

Betänkande FvUB 13/2026 rd

6) andra än i 1–5 punkten avsedda utbildningar och tjänster som främjar kunskaper i finska och svenska, läs- och skrivkunnighet, samhälls- och arbetslivsfärdigheter samt sysselsättning och företagande, och

7) vägledning och rådgivning under programmet med beaktande av invandrarens ansvar och skyldigheter i fråga om sin integration.

14 §

Bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster

Kommunen ska utan dröjsmål utarbeta en bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster för en invandrare vars första uppehållstillstånd eller uppehållskort beviljades eller uppehållsrätt registrerades för högst tre år sedan och som

5) annat än tillfälligt får utkomststöd enligt lagen om utkomststöd (1412/1997),

Kommunen ska bedöma invandrarens kompetens och förutsättningar för sysselsättning och studier samt andra förutsättningar för integration samt dennes behov av utbildning och andra integrationsfrämjande tjänster. Under bedömningen utreds invandrarens mål, det ändamålsenliga integrationsspråket för invandraren, invandrarens tidigare utbildning, arbetshistorik, språkkunskaper, arbets- och funktionsförmåga som påverkar förutsättningarna för anställning och integration samt andra faktorer som har avsevärd betydelse för anställning och integration. Vid bedömningen informeras invandraren om målen för de integrationsfrämjande tjänsterna och om sina skyldigheter samt anvisas till självständigt agerande och till att ta ansvar för sin integration och sysselsättning. För utredningen av behovet av tjänster kan invandraren hänvisas till behövliga expertbedömningar och undersökningar.

Välfärdsområdet ska delta i bedömningen av kompetens och behovet av integrationstjänster enligt 1 mom., om främjandet av invandrarens integration förutsätter samordning av de tjänster som kommunen och välfärdsområdet har organiseringsansvar för.

16 §

Utarbetande av integrationsplanen

Kommunen ska utarbeta en integrationsplan för en sådan invandrare som avses i 14 § 1 mom. 2 punkten, om det inte är uppenbart onödigt. Kommunen ska utarbeta en integrationsplan för en sådan invandrare som avses i 1 mom. 1 och 3–7 punkten i den paragrafen om personen utifrån bedömningen enligt den paragrafen bedöms vara i behov av en sådan för att främja sin integration. Integrationsplanen ska utarbetas i samband med den inledande intervju som ingår i den bedömning som avses ovan, om det inte av grundad anledning är nödvändigt att utarbeta planen vid ett separat möte.

Betänkande FvUB 13/2026 rd

Välfärdsområdet ska delta i utarbetandet av den integrationsplan som avses i 1 mom., om främjandet av invandrarens integration förutsätter samordning av de tjänster som kommunen och välfärdsområdet har organiseringsansvar för.

Integrationsplanen ska utarbetas senast inom tre år efter det att det första uppehållstillståndet eller uppehållskortet beviljades eller den första uppehållsrätten registrerades.

Beträffande offer för människohandel får avvikelse göras från den tidsfrist på tre år som anges i 3 mom., om personen fås att omfattas av kommunens integrationsfrämjande tjänster först när tidsfristen har gått ut.

Integrationskunden ska, i enlighet med vad som överenskommit i integrationsplanen genast efter att planen har utarbetats, hänvisas att söka sig till utbildning eller andra integrations- och sysselsättningsfrämjande tjänster som motsvarar kundens behov. Hänvisandet ska vid behov göras i samarbete med den myndighet, serviceproducent eller organisation, förening eller sammanslutning som ansvarar för att ordna tjänsten.

18 §

Mål som ska överenskommas i integrationsplanen

Kommunen och invandraren ska i integrationsplanen komma överens om de individuella långsiktiga målen för integrationen och sysselsättningen eller företagandet samt om målen under tiden för integrationsplanen. När de individuella målen ställs ska invandrarens eget ansvar och skyldigheter i fråga om sin integration och invandrarens kompetens och arbets- och utbildningshistorik samt de allmänna skyldigheterna och målen i fråga om integration och lagens syfte beaktas.

19 §

Innehållet i integrationsplanen

Kommunen och invandraren ska i integrationsplanen komma överens om invandrarens skyldigheter och i den omfattning som invandrarens eget ansvar och egna mål, kompetens och behov av integrationstjänster förutsätter komma överens om tjänster som främjar integration, sysselsättning eller företagande, kunskaper i finska eller svenska och samhällsliga färdigheter samt om vägledning och rådgivning. I integrationsplanen för en sådan invandrare som avses i 14 § 1 mom. 2 punkten ska det åtminstone kommas överens om deltagande i flerspråkig samhällsorientering enligt 25 § och i utbildning enligt 26, 26 a eller 30 §, om det inte är uppenbart onödigt. I integrationsplanen för en invandrare som registrerats som arbetssökande ska en jobbsökningskyldighet i enlighet med 45 § i lagen om ordnande av arbetskraftsservice föreläggas, om inte något annat följer av den lagen. I planen ska det också överenskommas om uppföljningen av genomförandet av tjänsterna och om invandrarens skyldighet att genomföra sin plan och självständigt och aktivt främja sin integration och sysselsättning.

Kommunen svarar för att de tjänster som ingår i integrationsplanen utgör en ändamålsenlig och vid behov en sektorsövergripande tjänstehelhet som främjar invandrarens integration. Integrationsplanen ska innehålla sådana tjänster som ingår i det integrationsprogram som avses i 13 § eller sådan arbetskraftsservice som avses i lagen om ordnande av arbetskraftsservice.

Betänkande FvUB 13/2026 rd

I integrationsplanen ska de överenskomna tjänsternas ändamålsenlighet motiveras med avseende på fullföljandet av det mål som har ställts för invandrarens integration och sysselsättning eller företagande och för uppnåendet av fungerande grundläggande språkkunskaper.

22 §

Översyn av integrationsplanen

Välårsområdet ska delta i översynen av integrationsplanen, om planen har utarbetats tillsammans med kommunen på det sätt som avses i 16 § 2 mom.

24 §

Invandrades och integrationskunders skyldigheter

En sådan invandrare som avses i 14 § 1 mom. ska delta i den bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster som avses i den paragrafen.

Kommunen ska för integrationskunden redogöra vilka rättigheter och skyldigheter som följer av integrationsplanen och de anknytande tjänsterna. Redogörelsen ska ges så att integrationskunden förstår vilka rättigheter och skyldigheter han eller hon har.

Integrationskunden ska

- 1) delta i utarbetandet och översynen av integrationsplanen,
- 2) genomföra den plan som utarbetats med honom eller henne,
- 3) söka sig till och regelbundet delta i de tjänster som överenskommit i planen,
- 4) underrätta kommunen hur han eller hon har genomfört planen, och
- 5) underrätta kommunen om betydande förändringar i sitt behov av tjänster eller sin livssituation eller andra förändringar som kan påverka uppnåendet av de mål som överenskommit i planen och deltagandet i tjänsterna.

Dessutom ska en integrationskund som är registrerad som arbetssökande informera om genomförandet av planen i enlighet med 38 § i lagen om ordnande av arbetskraftsservice och iakttäta den jobbsökningsskyldighet som förelagts i integrationsplanen och som avses i 45 § i den lagen.

Bestämmelser om hur försummelse av skyldigheterna inverkar på rätten att få inkomstrelaterad dagpenning finns i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, bestämmelser om hur försummelse av skyldigheterna inverkar på rätten att få allmänt stöd finns i lagen om allmänt stöd och bestämmelser om hur försummelse av skyldigheterna inverkar på utkomststödet finns i lagen om utkomststöd.

26 §

Målen för, innehållet i och uppföljningen av integrationsutbildning

Syftet med integrationsutbildning är att främja utvecklingen av integrationskundens kunskaper i finska eller svenska och av annan kompetens som behövs i arbetslivet och samhället. Syftet med

Betänkande FvUB 13/2026 rd

integrationsutbildning är att stödja integrationskundens sysselsättning och integration samt dennes eget ansvar för främjandet av sin integration. Det språkliga målet i integrationsutbildningen ska vara att integrationskunden når fungerande grundläggande språkkunskaper i finska eller svenska.

Integrationsutbildningen ska innehålla

- 1) undervisning i finska eller svenska,
- 2) undervisning i yrkesfärdigheter eller andra färdigheter som behövs i arbetslivet och vägledning med avseende på arbetsmarknaden, sysselsättningsfrämjande tjänster eller fortsatta studier,
- 3) undervisning som främjar beredskap i anslutning till samhällliga och kulturella färdigheter samt medborgarfärdigheter för vardagen,
- 4) en period av inläring i arbete eller verksamhet som stöder arbets- och funktionsförmågan,
- 5) slutttestning av språkkunskaper i finska eller svenska.

Utbildningsstyrelsen svarar för att utveckla och förvalta slutttestningen av språkkunskaperna inom integrationsutbildningen med beaktande av integrationsutbildningens mål och innehåll. Utbildningsstyrelsen fastställer läroplansgrunderna för integrationsutbildningen och bestämmer hur slutttestningen av språkkunskaper i finska och svenska ska genomföras. I läroplansgrunderna fastställs utbildningens mål och huvudinnehåll och bedömningen av en studerandes kunnande samt den information som ska ingå i den personliga studieplanen och intyget. Den som producerar utbildningstjänsterna ska utifrån läroplansgrunderna utarbeta en plan för genomförandet av utbildningen.

I fråga om integrationsutbildningen uppföljs åtminstone de språkkunskaper som uppnåtts genom utbildningen, sysselsättningen samt övergången och hänvisningen till sysselsättnings- och integrationsfrämjande tjänster.

26 a §

Målen för, innehållet i och uppföljningen av utbildning i grundläggande litteracitet

Syftet med utbildning i grundläggande litteracitet är att främja utvecklingen av integrationskundens kunskaper i finska eller svenska och läs- och skrivkunighet samt av annan kompetens som denne behöver i arbetslivet och samhället.

Utbildning i grundläggande litteracitet ska innehålla

- 1) undervisning i finska eller svenska och läs- och skrivundervisning, och
- 2) undervisning som främjar beredskap i anslutning till grundläggande samhällliga och kulturella färdigheter samt grundläggande medborgarfärdigheter för vardagen.

Utbildningsstyrelsen fastställer läroplansgrunderna för utbildningen i grundläggande litteracitet. I läroplansgrunderna fastställs utbildningens mål och huvudinnehåll och bedömningen av en studerandes kunnande samt den information som ska ingå i den personliga studieplanen och intyget. Den som producerar utbildningstjänsterna ska utifrån läroplansgrunderna utarbeta en plan för genomförandet av utbildningen.

I fråga om utbildningen i grundläggande litteracitet uppföljs åtminstone de språkkunskaper som uppnåtts genom utbildningen, sysselsättningen samt övergången och hänvisningen till sysselsättnings- och integrationsfrämjande tjänster.

Betänkande FvUB 13/2026 rd

27 §

Ordnande av integrationsutbildning och utbildning i grundläggande litteracitet

Arbetskraftsmyndigheten svarar för att det inom dess verksamhetsområde på finska och svenska erbjuds integrationsutbildning och utbildning i grundläggande litteracitet som motsvarar integrations- och sysselsättningsbehoven hos de integrationskunder som bor inom verksamhetsområdet.

Arbetskraftsmyndigheten eller en serviceproducent som avses i denna lag ska ordna integrationsutbildningen eller utbildningen i grundläggande litteracitet som arbetskraftsutbildning, om vilken det föreskrivs i lagen om ordnande av arbetskraftsservice.

28 §

Stöd för frivilliga studier

En integrationskund som bedriver frivilliga studier har rätt till arbetslöshetsförmån under de förutsättningar som anges i denna lag, i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och i lagen om allmänt stöd, om

1) integrationskunden har ett utbildningsbehov som arbetskraftsmyndigheten konstaterat och arbetskraftsmyndigheten bedömer att frivilliga studier stöder integrationskundens integration och sysselsättning,

2) studierna har överenskommit i integrationsplanen, och

3) förutsättningarna i detta kapitel uppfylls.

30 §

Förutsättningar för frivilliga studier

När förutsättningarna i 28 och 29 § uppfylls kan som frivilliga studier stödjas studier

1) om vilka föreskrivs i lagen om grundläggande utbildning (628/1998), om integrationskunden inte har de kunskaper och färdigheter som nås i den grundläggande utbildningen och studierna kan anses vara ändamålsenliga med beaktande av de mål som fastställts i integrationskundens integrationsplan,

2) om vilka föreskrivs i gymnasielagen (714/2018), om avsaknaden av utbildning utgör ett hinder för yrkesmässig utveckling,

3) om vilka föreskrivs i lagen om yrkesutbildning (531/2017), yrkeshögskolelagen (932/2014) eller universitetslagen (558/2009) och som leder till yrkesinriktad grundexamen, yrkesexamen eller specialyrkesexamen, till lägre eller högre högskoleexamen som avläggs vid universitet eller till yrkeshögskoleexamen eller högre yrkeshögskoleexamen som avläggs vid yrkeshögskola, eller vilka syftar till att avlägga delar av nämnda examina eller vilka utgör tilläggsutbildning, fortbildning eller specialiseringsutbildning och yrkeshögskolornas förberedande utbildning för invandrare ~~och öppen undervisning vid universitet eller yrkeshögskolor~~ enligt de lagarna,

4) om vilka föreskrivs i lagen om utbildning som handleder för examensutbildning (1215/2020),

Betänkande FvUB 13/2026 rd

5) om vilka föreskrivs i lagen om fritt bildningsarbete (632/1998) och vilka inte utgör öppen högskoleundervisning som ordnas vid ett medborgarinstitut eller sommaruniversitet, om utbildningen ger större yrkeskompetens och yrkesbehörighet och en utbildnings- eller studieplan över studierna uppvisas, eller om vilka föreskrivs i 14 § 2 mom. i den lagen, om en utbildnings- eller studieplan över studierna uppvisas,

6) som gör integrationskunden behörig i sitt yrke i Finland.

Om en integrationskund har fyllt 40 år, förutsätter stödjande av frivilliga studier i enlighet med 1 mom. 1 punkten dessutom att integrationskunden inte har kunnat inleda sina studier före han eller hon har fyllt 40 år på grund av skada, sjukdom eller utnyttjande av sådana graviditetspenningdagar eller föräldradagpenningdagar som avses i 9 kap. i sjukförsäkringslagen, om inte något annat följer av grundad anledning. Trots vad som föreskrivs ovan kan studier som avses i den punkten stödjas tills studierna har slutförts, om integrationskunden inledde studierna innan han eller hon fyllde 40 år.

32 a §

Avgift för oanvända tjänster

Om en invandrare eller en integrationskund har bokat en mottagningstid eller om en mottagningstid har bokats för invandraren eller integrationskunden för vägledning eller rådgivning enligt 10 §, bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster enligt 14 §, utarbetande av en integrationsplan enligt 16 § eller översyn av integrationsplanen enligt 22 § och invandraren eller integrationskunden utan godtagbart skäl och utan att ha avbokad tiden inte har kommit till mottagningen vid bokad tid, får kommunen eller Arbetskraftsmyndigheten av invandraren eller integrationskunden ta ut kostnaderna för ordnandet av tolkning, dock högst 56,70 euro. Avgiften får emellertid tas ut endast om uttaget av avgiften inte ska anses oskäligt och kommunen eller Arbetskraftsmyndigheten i samband med bokningen har meddelat att en avgift kan komma att tas ut samt på förhand gett anvisningar om avbokning av tiden. Uppgifter om uttag av avgift samt om avbokning av tid ska lämnas så att kunden tillräckligt väl förstår innehållet i dem. Avgift får inte tas ut av en kund under 18 år.

34 §

Stöd för barn och unga personer som har kommit till landet som minderåriga utan vårdnadshavare

För ett barn eller en ung person som avses i 2 § 6 mom. ska i enlighet med hans eller hennes individuella behov stöd ordnas av välfärdsområdet på det sätt som avses i socialvårdslagen och av kommunen som en del av de tjänster som kommunen ansvarar för. Välfärdsområdet och kommunen ska samordna sina tjänster för barn och unga som kommit till landet utan vårdnadshavare.

Betänkande FvUB 13/2026 rd

51 §

Nationell planering, utveckling och styrning av integrationsfrämjandet

Arbets- och näringsministeriet svarar för

1) nationell planering, utveckling och styrning av den integrationsfrämjande politiken och för samordning av den med andra politikområden,

2) uppföljning och utvärdering av integrationshelheten och politiken för integrationsfrämjandet,

3) uppföljning av finansieringen av de integrationsfrämjande tjänster som avses i 2 kap.

Arbets- och näringsministeriet styr livskraftscentralerna samt Sysselsättnings-, utvecklings- och förvaltningscentret i uppgifter i anslutning till integrationsfrämjandet.

Statsrådet fastställer på föredragning av arbets- och näringsministeriet de nationella målen för integrationsfrämjandet en regeringsperiod åt gången. När det gäller sysselsättning samordnas de nationella målen för integrationsfrämjandet med de nationella målen för främjandet av sysselsättning.

Arbets- och näringsministeriet tillsätter en samarbetsgrupp till stöd för fullgörandet av de uppgifter som föreskrivs för ministeriet i denna lag.

55 §

Livskraftscentralens uppgifter

Livskraftscentralen ansvarar inom sitt verksamhetsområde för följande uppgifter i anslutning till främjandet av invandrares integration:

1) utveckling, samarbete, samordning och uppföljning av främjandet av integration och etablering på regional nivå,

2) stöd och råd angående integrationsfrämjande till kommunerna och välfärdsområdena,

3) utarbetande och genomförande av en regional strategi i enlighet med 41 § för anvisande av personer som avses i 2 § 3 och 4 mom. till en kommun samt övriga i 4 kap. föreskrivna uppgifter om anvisande till kommuner,

4) avtal med välfärdsområdet om inrättande av familjegrupper för barn som avses i 2 § 6 mom.,

5) styrning och övervakning av familjegrupper för barn som avses i 2 § 6 mom. i samarbete med välfärdsområdet, Tillstånds- och tillsynsverket och vid behov Migrationsverket,

6) styrning och övervakning av verksamheten för företrädare som avses i 35 §,

7) avtal med kommunen eller välfärdsområdet om ersättningar som föreskrivs i 8 kap.,

8) främjande av goda befolkningsrelationer,

9) andra än i 1–8 punkten avsedda uppgifter som föreskrivs särskilt för livskraftscentralen i denna lag.

Betänkande FvUB 13/2026 rd

59 §

Statlig ersättning till kommunen, välfärdsområdet och hälso- och sjukvårdsmyndigheten i landskapet Åland

Den tidpunkt som avses i 2 eller 3 mom. tillämpas inte på den statsandel som avses i 60 eller på ersättning som avses i 67 §.

60 §

Statsandel

Kommunen beviljas statsandel för ordnandet av följande tjänster och för skötseln av följande uppgifter:

- 1) vägledning och rådgivning enligt 10 §,
- 2) utarbetandet av en bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster och en integrationsplan enligt 14 § samt översyn av en plan enligt 22 § när det gäller andra än i 2 § 3 eller 4 mom. avsedda personer samt arbetssökande,
- 3) ordnande av flerspråkig samhällsorientering enligt 25 § för andra personer än de som avses i 2 § 3 eller 4 mom.,
- 4) främjande av integrationen av personer som avses i 14 § 1 mom. 3 punkten och av andra föräldrar till barn under skolåldern.

61 §

Kalkylerad ersättning till kommunen

Till en kommun som inte hör till landskapet Åland betalas av statens medel kalkylerad ersättning för mottagande av personer som avses i 2 § 3 och 4 mom., för bedömning av deras kompetens och behov av integrationstjänster, för utarbetande av en integrationsplan, för vägledning och rådgivning samt för ordnande av flerspråkig samhällsorientering, tolkning och andra integrationsfrämjande tjänster.

65 §

Statlig ersättning för specialkostnader

Till en kommun som hör till landskapet Åland betalas av statens medel kalkylerad ersättning för kostnaderna för tjänster som motsvarar de tjänster som avses i 60 §. Till en kommun som hör till landskapet Åland samt till hälso- och sjukvårdsmyndigheten i landskapet Åland betalas av statens medel kalkylerad specialersättning för kostnader som orsakas av åtgärder och tjänster som tillhandahålls offer för människohandel på grund av deras specialbehov till följd av deras

Betänkande FvUB 13/2026 rd

ställning som offer. Den specialersättning som avses ovan betalas som en del av den kalkylerade ersättning som avses i 61 och 62 §. Närmare bestämmelser om grunderna för ersättningen och specialersättningen samt om utbetalningen av den får utfärdas genom förordning av statsrådet.

En förutsättning för betalning av ersättning är dessutom att livskraftscentralen har fattat beslut om detta, med undantag för sådan specialersättning som avses i 3 mom.

86 §

Rätt att få information för tillhandahållande av integrationsfrämjande tjänster

Kommunen, välfärdsområdet och Arbetskraftsmyndigheten har rätt att av varandra, invandrarens föregående hemkommun, livskraftscentralen, en serviceproducent som avses i denna lag och en sådan företrädare för en minderårig som avses i 35 § avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få de uppgifter som är nödvändiga för skötseln av de uppgifter som avses i 16 och 22 § i fråga om barn och unga personer som avses i 2 § 6 mom.

Kommunen, välfärdsområdet och Arbetskraftsmyndigheten har rätt att av varandra, Utbildningsstyrelsen och Sysselsättnings-, utvecklings- och förvaltningscentret samt av en serviceproducent som avses i denna lag avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få de uppgifter som är nödvändiga för översynen av en integrationsplan enligt 22 § i fråga om invandrare för vilka en integrationsplan har utarbetats och som uppfyller villkoret enligt 16 § 3 eller 4 mom.

90 §

Rätt till information för ansökan om och behandling av andra ersättningar

Sysselsättnings-, utvecklings- och förvaltningscentret har rätt att av Migrationsverket och Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få de uppgifter som är nödvändiga för behandlingen av de ersättningsansökningar som avses i 65 och 69 § och som gäller personer som avses i 2 § 3 eller 4 mom. och barn eller unga personer som avses i 6 mom.

Livskraftscentralen har rätt att av Migrationsverket, Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata, kommunen och välfärdsområdet avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få de uppgifter som är nödvändiga för beslutsfattande enligt 65 och 69 § och som gäller personer som avses i 2 § 3 eller 4 mom. och barn eller unga personer som avses i 6 mom.

Välfärdsområdet har rätt att av Migrationsverket och Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få de uppgifter som är nödvändiga för ansökan om ersättningar och ansökan om beslut enligt 65 § i fråga om personer som avses i 2 § 3 eller 4 mom. Välfärdsområdet har rätt att av Migrationsverket och Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få de uppgifter som är nödvändiga för ansökan om ersättningar och ansökan om beslut enligt 69 § och som gäller barn eller unga personer som avses i 2 § 6 mom. Välfärdsområdet har för ansökan om ersättningar enligt 65 och 69 § rätt att av det välfärdsområde inom vars område invandraren senast bodde avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få det beslut av livskraftscentralen som avses i 65

Betänkande FvUB 13/2026 rd

eller 69 § och övriga nödvändiga uppgifter om personer som avses i 2 § 3 eller 4 mom. och barn eller unga personer som avses i 6 mom.

Hälso- och sjukvårdsmyndigheten i landskapet Åland har rätt att av Migrationsverket och Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få de uppgifter som är nödvändiga för ansökan om ersättning och ansökan om beslut enligt 65 § i fråga om personer som avses i 2 § 3 eller 4 mom. Hälso- och sjukvårdsmyndigheten i landskapet Åland har för ansökan om ersättning enligt 65 § rätt att av välfärdsområdet avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få det beslut av livskraftscentralen som avses i den paragrafen och övriga nödvändiga uppgifter om personer som avses i 2 § 3 eller 4 mom.

Kommunen har rätt att av välfärdsområdet, Migrationsverket och Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få de uppgifter som är nödvändiga för ansökan om ersättning enligt 65 § 2 mom. och ansökan om beslut enligt 4 mom. i fråga om personer som avses i 2 § 3 eller 4 mom. Kommunen har för ansökan om ersättningar enligt 65 § rätt att av invandrarens föregående hemkommun avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få det beslut av livskraftscentralen som avses i den paragrafen och övriga nödvändiga uppgifter om personer som avses i 2 § 3 eller 4 mom.

En kommun som hör till landskapet Åland har rätt att av Migrationsverket och Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få de uppgifter som är nödvändiga för ansökan om ersättning enligt 65 § 3 mom. i fråga om invandrare som är föremål för ersättningen.

91 §

Rätt att få information för styrnings- och tillsynsuppgifter

En livskraftscentral har rätt att **avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna** av en kommun, ett välfärdsområde, Tillstånds- och tillsynsverket, en annan livskraftscentral, en företrädare som avses i 35 § och en serviceproducent som avses i denna lag ~~avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna~~ få de uppgifter som är nödvändiga för skötseln av de uppgifter som avses i 55 § 1 mom. 5 och 6 punkten **samt av Migrationsverket och förläggningen de uppgifter som är nödvändiga för skötseln av de uppgifter som avses i 55 § 1 mom. 6 punkten.**

95 §

Sökande av ändring

I andra beslut som avses i denna lag **än tingsrättens beslut** får **omprövning** begäras. Bestämmelser om begäran om omprövning finns i förvaltningslagen (434/2003).

Betänkande FvUB 13/2026 rd

96 §

Tjänsteansvar

På en person som inte är anställd hos en myndighet och som sköter uppgifter som gäller vägledning och rådgivning enligt 10 §, expertbedömningar som ingår i bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster enligt 14 §, ordnande av flerspråkig samhällsorientering enligt 25 § och ordnande av integrationsutbildning och utbildning i grundläggande litteracitet enligt 27 § samt uppgifter inom familjegrupphemsverksamhet enligt 33 § tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när personen utför sådana uppgifter som avses i de nämnda bestämmelserna. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

Denna lag träder i kraft den 20 .

På en integrationskunds studier som inletts före ikraftträdandet av denna lag tillämpas 30 § 1 mom. 1 punkten som gällde vid ikraftträdandet av denna lag.

Välfärdsområdet och en kommun som hör till landskapet Åland ska senast den 31 mars 2027 ansöka om ersättningar som beviljas med stöd av den upphävda 63 §. Detsamma gäller för ersättningar som kommunen ansöker och som beviljas med stöd av den upphävda 64 § samt de ersättningar som kommunen, välfärdsområdet och hälso- och sjukvårdsmyndigheten i landskapet Åland ansöker om och som beviljas med stöd av 68 §.

2.

Lag

om ändring av lagen om fritt bildningsarbete

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om fritt bildningsarbete (632/1998) 9 § 2 mom. och 25 m §, sådana de lyder, 9 § 2 mom. i lag 1104/2024 och 25 m § i lag 1219/2020,
ändras 6 b §, 10 § 1 mom. och 24 § 1 mom., sådana de lyder, 6 b § i lag 1456/2025, 10 § 1 mom. i lag 684/2023 och 24 § 1 mom. i lag 1104/2024, samt
fogas till 14 §, sådan den lyder i lag 1411/2014, ett nytt 2 mom. som följer:

Betänkande FvUB 13/2026 rd

6 b §

Omfattning och bedömning av utbildning som förs in i nationella informationsresursen inom undervisning och utbildning

När andra uppgifter om fritt bildningsarbete än uppgifter om utbildning som avses i 7 a kap. förs in i den informationsresurs som avses i 2 kap. i lagen om nationella studie-, utbildnings- och examensregister (884/2017) ska utbildningens omfattning anges i studiepoäng och den ska beskrivas och bedömas kompetensbaserat. Utbildningens omfattning anges i studiepoäng så att en studerandes arbetsinsats på i genomsnitt 27 timmar motsvarar en studiepoäng. Vid bedömningen av den studerandes kunskande tillämpas bestämmelserna i 25 g § 4 mom. och 25 k § i denna lag. Kunskandet bedöms antingen med vitsordet godkänd eller med vitsordet underkänd eller med hjälp av en skala.

10 §

Fastställande av antalet prestationer som ska användas vid beräkning av statsandelen

Undervisnings- och kulturministeriet fastställer årligen inom ramen för statsbudgeten det antal studerandeveckor, studerandedygn, studerandedagar och undervisningstimmar som läggs till grund för beräkningen av statsandelen. Därtill fastställer undervisnings- och kulturministeriet årligen inom ramen för statsbudgeten det antal studerandeveckor av ovannämnda studerandeveckor för vilka statsandel beviljas till 100 procent enligt 9 § 6 mom. I fråga om en sammanslagen läroanstalt fastställs antalet prestationer särskilt för respektive läroanstaltsform.

14 §

Specialunderstöd och extra understöd

En läroanstalt vars utbildningsuppgift enligt tillståndet att driva läroanstalt är integrationsutbildning på teckenspråk kan inom ramen för anslagen i statsbudgeten beviljas extra understöd för integrationsutbildning och utbildning i grundläggande litteracitet som ordnas för döva och hörselskadade.

24 §

Avgifter som tas ut av de studerande

Skäliga avgifter för undervisningen kan tas ut av de studerande. Avgifter tas inte ut inom utbildning som avses i 7 a kap.

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag

om ändring av lagen om ordnande av arbetskraftsservice

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om ordnande av arbetskraftsservice (380/2023) 48 § 1 mom. 4 punkten, 61 § 1 mom. 3 punkten och 74 § 1 mom. 1, 3 och 4 punkten, av dem 48 § 1 mom. 4 punkten sådan den lyder i lag 1412/2025, 61 § 1 mom. 3 punkten sådan den lyder i lag 691/2023 och 74 § 1 mom. 1 och 4 punkten sådana de lyder i lag /, samt

fogas till 61 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lag 691/2023, en ny 4 punkt som följer:

48 §

Situationer där jobsökningskyldighet inte föreläggs

Jobsökningskyldighet föreläggs inte om

4) den arbetssökande på det sätt som avses i 9 kap. eller i 28–32 § i lagen om främjande av integration bedriver frivilliga studier inom läskunnighetsskedet i grundläggande utbildning för vuxna enligt 46 § i lagen om grundläggande utbildning (628/1998) som stöds med arbetslöshetsförmån och studierna på det sätt som avses i 2 kap. 10 § 2 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa bedrivs på heltid,

61 §

Ordnande av arbetskraftsutbildning

Arbetskraftsmyndigheter ska ordna arbetskraftsutbildning i form av

3) sådan integrationsutbildning som avses i 26 § i lagen om främjande av integration,
4) sådan utbildning i grundläggande litteracitet som avses i 26 a § i lagen om främjande av integration.

Betänkande FvUB 13/2026 rd

74 §

Villkor som gäller studierna

Bestämmelserna i detta kapitel tillämpas på studier som betraktas som heltidsstudier enligt 2 kap. 10 § 2 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och

1) som det finns bestämmelser om i lagen om yrkesutbildning, yrkeshögskolelagen (932/2014) eller universitetslagen (558/2009) och som leder till yrkesinriktad grundexamen, yrkesexamen eller specialyrkesexamen, till lägre eller högre högskoleexamen som avläggs vid universitet eller till yrkeshögskoleexamen eller högre yrkeshögskoleexamen som avläggs vid yrkeshögskola, eller som syftar till att studeranden avlägger delar av nämnda examina **eller** genomför tilläggsutbildning eller fortbildning enligt nämnda lagar ~~eller deltar i öppen undervisning vid universitet eller yrkeshögskola,~~

3) som omfattas av lagen om grundläggande utbildning eller gymnasielagen (714/2018), i det fall att avsaknaden av utbildning utgör ett hinder för yrkesmässig utveckling, eller

4) som omfattas av lagen om fritt bildningsarbete (632/1998) **och som inte utgör öppen högskoleundervisning som ordnas vid ett medborgarinstitut eller sommaruniversitet, om utbildningen ger större yrkeskompetens och yrkesbehörighet och en utbildnings- eller studieplan över studierna uppvisas, eller av 14 § 2 mom. i den lagen, i det fall att en utbildnings- eller studieplan över studierna uppvisas.**

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag

om ändring av 10 kap. 4 § och 11 kap. 2 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) 10 kap. 4 § 2 mom. och 11 kap. 2 § 4 mom. 18 punkten, sådana de lyder, 10 kap. 4 § 2 mom. i lag **327/2026** och 11 kap. 2 § 4 mom. 18 punkten i lag 1374/2014, som följer:

Betänkande FvUB 13/2026 rd

10 kap.

Bestämmelser om förmåner som betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service

4 §

Avvikande tillämpning av denna lag efter att sysselsättningsfrämjande service inletts

Under tiden för arbetskraftsutbildning och arbetssökandes frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån samt under tiden för sådana studier inom läskunnighetsskedet i grundläggande utbildning för vuxna enligt 46 § i lagen om grundläggande utbildning som på det sätt som avses i 2 kap. 10 § 2 mom. i denna lag bedrivs på heltid och som stöds med arbetslöshetsförmån på det sätt som avses i 28—31 § i lagen om främjande av integration tillämpas inte 2 kap., 2 a kap. 1 § och det som i 4 § föreskrivs om arbete som arbetsgivaren erbjuder individuellt, 3 kap. 1 § 3 mom. och 6 kap. 8 § ~~och 7 kap. 2 §~~ i denna lag.

11 kap.

Bestämmelser om verkställighet

2 §

Skyldighet att lämna uppgifter

De förändringar i förmånstagarens omständigheter som avses i 3 mom. och som den som får inkomstrelaterad dagpenning omedelbart skall meddela den som betalar ut förmånen är

18) de dagar då mottagaren av arbetslöshetsförmån har deltagit i annan sysselsättningsfrämjande service än arbetskraftsutbildning, arbetssökandes frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån eller frivilliga studier enligt 28—31 § i lagen om främjande av integration,

Denna lag träder i kraft den 20 .

På en arbetssökandes rätt att få arbetslöshetsförmån under tiden för sådan frivillig utbildning i läs- och skrivkunnighet som stöds med arbetslöshetsförmån och som avses 28–31 § i lagen om främjande av integration (681/2023) tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag, om studierna har inletts före ikraftträdandet.

5.

Lag

om ändring av 9 a och 9 d § i lagen om nationella studie-, utbildnings- och examensregister

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om nationella studie-, utbildnings- och examensregister (884/2017) det inledande stycket i 9 a § 1 mom. samt det inledande stycket i 9 d § 1 mom., sådana de lyder, det inledande stycket i 9 a § 1 mom. i lag 944/2022 samt det inledande stycket i 9 d § 1 mom. i lag 1213/2023, som följer:

9 a §

Uppgifter om sådan utbildning inom det fria bildningsarbetet som riktar sig till läropliktiga och till kontinuerligt lärande

En huvudman för en läroanstalt enligt lagen om fritt bildningsarbete ska i fråga om sina studerande inom utbildning som avses i 7 a kap. i den lagen och i 8 § 1 mom. 2 punkten i lagen om Servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning föra in uppgifter om följande i informationsresursen:

9 d §

Uppgifter om utbildning inom fritt bildningsarbete och om kompetensmärken

En huvudman för en läroanstalt enligt lagen om fritt bildningsarbete ska i fråga om sina studerande inom sådan utbildning som uppfyller de förutsättningar som anges i 6 b § i den lagen, och som inte är utbildning som avses i 7 a kap. i den lagen, föra in följande uppgifter i informationsresursen, om huvudmannen har beslutat erbjuda sig att föra in uppgifterna i informationsresursen för de studerande som deltar i utbildningen och den studerande samtycker till att uppgifterna förs in:

Denna lag träder i kraft den 20 .

Betänkande FvUB 13/2026 rd

6.

Lag

om upphävande av 5 § 2 mom. i läropliktslagen

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Genom denna lag upphävs 5 § 2 mom. i läropliktslagen (1214/2020), sådant det lyder i lag 686/2023.

2 §

Denna lag träder i kraft den 20 .

7.

Lag

om upphävande av 2 § 1 mom. 13 punkten i lagen om statsandel för kommunal basservice

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Genom denna lag upphävs 2 § 1 mom. 13 punkten i lagen om statsandel för kommunal basservice (618/2021), sådan den lyder i lag 690/2023.

2 §

Denna lag träder i kraft den 20 .

Betänkande FvUB 13/2026 rd

Helsingfors 10.6.2026

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Mauri Peltokangas saf
vice ordförande Pihla Keto-Huovinen saml
medlem Alviina Alametsä gröna
medlem Petri Honkonen cent
medlem Juha Hänninen saml
medlem Christoffer Ingo sv
medlem Mari Kaunistola saml
medlem Anna Kontula vänst
medlem Rami Lehtinen saf
medlem Mira Nieminen saf
medlem Saku Nikkanen sd
medlem Hanna Räsänen cent
medlem Paula Werning sd
medlem Joakim Vigelius saf
medlem Juha Viitala sd
medlem Ben Zyskowicz saml.

Sekreterare var

plenarråd Sanna Helopuro.

Betänkande FvUB 13/2026 rd

Reservation 1

Reservation 1

Motivering

Propositionens syften kan i princip anses vara motiverade. Syftet med propositionen är att reformera integrationstjänsterna så att integrationspolitiken baserar sig på språkinlärning och arbete samt det att personer som integreras kommer in i samhället och följer samhällets regler, samt så att integrationspolitiken är både sporrande och förpliktande och betonar invandrarens eget ansvar. Vi anser att ett lyckat och effektivt integrationsfrämjande som håller hög nivå är en förutsättning för att säkerställa en välfungerande invandringspolitik. Främjande av invandrarnas delaktighet och möjligheter att få arbete är centrala mål för hela samhället.

Det är beklagligt att propositionen inte i tillräcklig utsträckning stöder de uppställda målen och att tyngdpunkten i huvudsak ligger på att skära ner resurserna. Många av de sakkunniga som hörts har uttryckt oro över sparåtgärderna och hur de inverkar på integrationens genomslag samt över att det i fortsättningen inom integrationstjänsterna inte finns möjlighet att i tillräcklig utsträckning tillgodose behoven hos olika kundgrupper. De föreslagna ändringarna riktar sig särskilt kraftigt till medelstora och stora städer, där både antalet integrationskunder och behovet av olika tjänster är störst.

Vi välkomnar i och för sig de föreslagna reformerna i fråga om utbildning som främjar integration och språkkunskaper. Förslaget att ordna integrationsutbildning och utbildning i grundläggande litteracitet som arbetskraftsutbildning och koncentrera ansvaret till arbetskraftsmyndigheten kan i bästa fall förtydliga systemet, göra utbildningarna mer arbetslivsorienterade och stärka kommunernas övergripande ansvar. Vi är dock oroade över det fria bildningsarbetets roll och över att viktig kompetens och flexibiliteten i utbildningen går förlorad och att invandrarnas olika behov inte kan beaktas på ett sätt som är ändamålsenligt med tanke på helheten. Det är särskilt viktigt att säkerställa att personer i utsatt ställning får tillräckligt stöd för integrationen, särskilt om de inte omfattas av sysselsättningstjänsterna.

Reformen av integrationslagen har ökat kommunernas ansvar betydligt samtidigt som finansieringen av integrationen upprepade gånger har skurits ned. Nedskärningarna i finansieringen är särskilt besvärliga i en situation där kommunerna samtidigt åläggs nya skyldigheter. I den aktuella propositionen försvagar nedskärningarna i kommunernas finansiering, sammanlagt cirka 36 miljoner euro, kommunernas förutsättningar att fullgöra sina lagstadgade uppgifter. Integrationstjänsterna är centrala för att stärka invandrarnas språkkunskaper, arbetsmarknadsfärdigheter, delaktighet och möjligheter att få arbete. Nedskärningarna försämrar direkt förutsättningarna för invandrarnas integration och sysselsättning. Eftersom kommunerna själva beslutar hur de fördelar sina resurser finns det risk för att nedskärningarna i finansieringen av integrationen också återspeglas i andra tjänster som kommunerna ordnar.

Förslag

Vi föreslår

Betänkande FvUB 13/2026 rd
Reservation 1

att riksdagen förkastar lagförslagen.

Helsingfors 10.6.2026

Saku Nikkanen sd
Juha Viitala sd
Paula Werning sd
Anna Kontula vänst
Alviina Alametsä gröna

Betänkande FvUB 13/2026 rd Reservation 2

Reservation 2

Motivering

Centrens utskottsgrupp anser att integrationsutbildningen måste ses över, eftersom den nuvarande modellen inte fungerar tillräckligt effektivt. Bästa sättet att integreras är genom arbete och studier. Integration är inte bara en rättighet, utan ska också vara en skyldighet. Det väsentligaste för att integrationen ska lyckas är att invandraren själv vill integreras, och integrationssystemet bör stödja detta.

Vi välkomnar målen för den aktuella reformen av integrationsutbildningen. Reformen syftar till att göra integrationen mer arbetslivsorienterad, påskynda invandrarnas inträde på arbetsmarknaden och förtydliga servicesystemet. Integrationen anses bygga på språkinläring, arbete och delaktighet i samhället, vilket är ändamålsenligt både för individen och samhället.

När finansieringen koncentreras till en enda kanal och ansvaret för att ordna utbildningen helt och hållet läggs på kommunerna, kan helheten i teorin bli administrativt tydligare, samtidigt som det kan bli möjligt att rikta tjänsterna mer flexibelt. Kommunerna får en större roll i integrationen, vilket kan göra det möjligt att anpassa verksamheten utifrån behoven.

Betydande brister i propositionen

För knappt tio år sedan konstaterade en sannfinländsk arbetsminister att integration kostar, men det kostar ännu mer att inte ordna någon integration. Regeringen verkar ha glömt detta.

Det största problemet med den aktuella propositionen är att den är starkt kopplad till besparingar i statsfinanserna. I propositionen beräknas de totala nedskärningarna uppgå till cirka 46,8 miljoner euro, vilket är cirka en tredjedel eller rentav mer av de totala integrationskostnaderna. Dessutom sänks kommunersättningarna årligen med 100 euro per person. I praktiken innebär detta att kommunernas ansvar för integrationen ökar samtidigt som deras resurser skärs ner. Enligt remissinstanserna har propositionen sammantaget negativa konsekvenser för integrationen.

Ett annat problem med propositionen är att utbildningssystemet för integration blir mer ensidigt. Utbildningsvägarna blir färre när integrationsutbildningen enbart ordnas som arbetskraftsutbildning. Ställningen försämras särskilt för dem som behöver stärka sina grundläggande färdigheter innan de kan komma in på arbetsmarknaden. Detta drabbar framför allt personer i utsatt ställning.

Om det införs skyldigheter måste det erbjudas tillräckligt med tjänster som håller hög kvalitet och som är tillgängliga. Det är också problematiskt att integrationen blir mer förpliktande utan att det finns tillräckliga resurser.

Särskilt betydande är propositionens konsekvenser för läroanstalterna för fritt. Slopandet av de lagstadgade utbildningsuppgifterna inom integrationsfrämjandet och slopandet av statsandelsfinansieringen kan leda till att det omfattande och fungerande utbildningsnätverket för

Betänkande FvUB 13/2026 rd **Reservation 2**

att främja integration helt och hållet avvecklas. Läroanstalterna för fritt bildningsarbete har haft en central roll särskilt när det gäller att ordna utbildning med låg tröskel och stärka grundläggande färdigheter. Valet att försämra verksamhetsförutsättningarna för läroanstalterna kan leda till att utbudet av utbildning och antalet läroanstalter minskar, och flera hundra kan förlora sina jobb.

Vi anser att det är fråga om en ändring som permanent kan försvaga den utbildningsmässiga grunden för integrationen. Det leder till att framtiden för bland annat medborgarinstitut och folkhögskolor äventyras, särskilt på orter med mindre befolkning.

Stora städer och företagare mycket kritiska

De större städerna var i sina yttranden till utskottet kritiska när det gäller en tillräcklig finansieringsnivå och möjligheterna att genomföra reformen. De betonade att reformen medför ett ökat ansvar för kommunerna samtidigt som finansieringen skärs ner betydligt. Denna obalans äventyrar kvaliteten på och tillgången till tjänster och kan leda till att försöken att täcka kostnaderna påverkar annan verksamhet i kommunen.

Dessutom betonades att integrationen är en lång process och att man inte kan lägga upp en alltför stram tidsplan när det gäller möjligheten att komma in på arbetsmarknaden. I synnerhet svaga grundläggande färdigheter kan leda till avbrott i utbildningen eller så behöver delar av utbildningen tas om, vilket till och med kan öka kostnaderna.

Också Företagarna i Finland förhöll sig i sitt yttrande kritiskt till hur propositionen genomförs. Störst var farhågorna i fråga om nedskärningarna i finansieringen, som uppgår till sammanlagt cirka 30 miljoner euro, utöver det årliga sparmålet på cirka 15 miljoner euro.

Företagarna i Finland betonade i likhet med andra remissinstanser att det inte räcker med snabb sysselsättning, utan det behövs också starka grundläggande färdigheter och tillräckliga språkkunskaper. Annars finns det en risk för att integrationen misslyckas, vilket försvagar tillgången på arbetskraft och ökar kostnaderna på lång sikt. I och med att finansieringen av det sektorsövergripande samarbetet slopas försvagas också samarbetet med företagen och därmed sysselsättningsmöjligheterna.

Slutsatser

Vi anser att propositionens mål i sig pekar i rätt riktning, men att det är osäkert om de kan uppnås i den form som nu föreslås. Det är helt rätt att man strävar efter att stärka invandrarnas möjligheter att få arbete, men samtidigt försvårar man förutsättningarna att nå målet genom att skära i finansieringen och utbildningsresurserna, som ju utgör grunden för sysselsättningen.

Vi påminner om att invandringen till Finland fortfarande är ungefär lika stor som tidigare, trots att det andra ledande regeringspartiet, Sannfinländarna, under sin tid i oppositionen lovade att stänga dörrarna för invandrare. Regeringen har nyligen i sin tilläggsbudgetproposition begärt 82 miljoner euro i tilläggsanslag för mottagande av flyktingar och asylsökande. Det visar att antalet personer som ska integreras och deras utbildningsbehov förblir höga också i fortsättningen.

Betänkande FvUB 13/2026 rd **Reservation 2**

Propositionen kan i första hand betraktas som en sparlag. Propositionen innehåller ett sparmål och de åtgärder med vilka målet ska nås. Man har valt att öka kommunernas finansieringsansvar för integrationsutbildningen genom att kostnaderna inte ersätts till fullt belopp och statsandelen kopplas till kommunernas allmänna statsandelssystem, som också drabbas av nedskärningar. Vidare har man valt att minska utbildningsutbudet genom att frånta det fria bildningsarbetets möjligheter att ordna integrationsutbildning. Propositionen medför också onödig byråkrati om kommunen vill skaffa integrationsutbildning av andra aktörer, såsom läroanstalter för fritt bildningsarbete, eftersom utbildningen i fortsättningen bör upphandlas. I nuläget är det fria bildningsarbetet en utbildningsanordnare i enlighet med lagstiftningen och omfattas inte av någon upphandlingsskyldighet.

Nedskärningar i finansieringen, begränsningar av utbildningsvägarna och en betydande försvagning av det fria bildningsarbetets ställning utgör sammantaget en helhet som med stor sannolikhet försämrar förutsättningarna för sysselsättning och en lyckad integration. Ekvationen försvåras ytterligare av att tidsplanen för genomförandet är alltför stram för kommunernas arbets- och näringsbyråer, som är överbelastade på grund av den stora mängden arbetslösa.

De föreslagna ändringarna kommer med mycket stor sannolikhet att allt starkare styra invandringen till de stora städerna, som har fler möjligheter än mindre kommuner att bära den ekonomiska bördan och fler läroanstalter som kan ordna integrationsutbildning, när finansieringen i och med propositionen skärs ned och utbildningsutbudet minskas. Fenomen som gettoisering och gängbildning förekommer redan i de stora städerna.

Utifrån det som sägs ovan föreslår vi ändringar i paragraferna och ett uttalande. Vi anser att reformen, om den inte korrigeras, inte lyckas med att göra integrationen mer arbetslivsorienterad, utan den kan rentav försämra förutsättningarna för en lyckad integration och stå de offentliga finanserna dyrt.

Förslag

Vi föreslår

*att riksdagen godkänner lagförslagen enligt betänkandet, men 26, 27, 30 och 60 § i lagförslag 1 samt 10 § i lagförslag 2 med ändringar (**Reservationens ändringsförslag**), och*

*att riksdagen godkänner ett uttalande. (**Reservationens förslag till uttalande**).*

Betänkande FvUB 13/2026 rd
Reservation 2

1. Lag om ändring av lagen om främjande av integration

26 §

Målen för, innehållet i och uppföljningen av integrationsutbildning

Syftet med integrationsutbildning är att främja utvecklingen av integrationskundens kunskaper i finska eller svenska och av annan kompetens som behövs i arbetslivet och samhället. Syftet med integrationsutbildning är att stödja integrationskundens sysselsättning och integration samt dennes eget ansvar för främjandet av sin integration. Det språkliga målet i integrationsutbildningen ska vara att integrationskunden når fungerande grundläggande språkkunskaper i finska eller svenska.

Integrationsutbildningen ska innehålla

- 1) undervisning i finska eller svenska,
- 2) undervisning i yrkesfärdigheter eller andra färdigheter som behövs i arbetslivet och vägledning med avseende på arbetsmarknaden, sysselsättningsfrämjande tjänster eller fortsatta studier,
- 3) undervisning som främjar beredskap i anslutning till samhälleliga och kulturella färdigheter samt medborgarfärdigheter för vardagen,
- 4) en period av inläring i arbete eller verksamhet som stöder arbets- och funktionsförmågan,
- 5) slutttestning av språkkunskaper i finska eller svenska.

Utbildningsstyrelsen svarar för att utveckla och förvalta slutttestningen av språkkunskaperna inom integrationsutbildningen med beaktande av integrationsutbildningens mål och innehåll. Utbildningsstyrelsen fastställer läroplansgrunderna för integrationsutbildningen och bestämmer hur slutttestningen av språkkunskaper i finska och svenska ska genomföras. I läroplansgrunderna fastställs utbildningens mål och huvudinnehåll och bedömningen av en studerandes kunnande samt den information som ska ingå i den personliga studieplanen och intyget. Den producerar utbildningstjänsterna utifrån läroplansgrunderna utarbeta en plan för genomförandet av utbildningen.

Kommunen och Arbetskraftsmyndigheten ska vid ordnandet av integrationsutbildning utnyttja det befintliga utbildningsnätet i regionen, inbegripet läroanstalter för fritt bildningsarbete, om det är ändamålsenligt med beaktande av servicebehovet. (Nytt)

I statsandelen för kommunal basservice ska ingå en särskild andel som anvisas integrationsutbildning, och en del av den ska användas för att skaffa utbildning av läroanstalter för fritt bildningsarbete eller för att ordna utbildning som dessa läroanstalter tillhandahåller. (Nytt)

I fråga om integrationsutbildningen kontrolleras åtminstone de språkkunskaper som uppnåtts, sysselsättningen samt övergången och hänvisningen till sysselsättnings- och integrationsfrämjande tjänster. (Nytt)

Betänkande FvUB 13/2026 rd
Reservation 2

27 §

Ordnande av integrationsutbildning och utbildning i grundläggande litteracitet

Integrationsutbildning kan ordnas som arbetskraftsutbildning och som utbildning som ordnas inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde, inbegripet utbildning vid läroanstalter för fritt bildningsarbete. (Nytt)

Arbetskraftsmyndigheten svarar för att det inom dess verksamhetsområde på finska och svenska erbjuds integrationsutbildning och utbildning i grundläggande litteracitet som motsvarar integrations- och sysselsättningsbehoven hos de integrationskunder som bor inom verksamhetsområdet.

Arbetskraftsmyndigheten eller en serviceproducent som avses i denna lag ska ordna integrationsutbildningen eller utbildningen i grundläggande litteracitet som arbetskraftsutbildning, om vilken det föreskrivs i lagen om ordnande av arbetskraftsservice.

30 §

Förutsättningar för frivilliga studier

När förutsättningarna i 28 och 29 § uppfylls kan som frivilliga studier stödjas studier

1) om vilka föreskrivs i lagen om grundläggande utbildning (628/1998), om integrationskunden inte har de kunskaper och färdigheter som nås i den grundläggande utbildningen och studierna kan anses vara ändamålsenliga med beaktande av de mål som fastställts i integrationskundens integrationsplan,

2) om vilka föreskrivs i gymnasielagen (714/2018) eller lagen om fritt bildningsarbete (632/1988), om avsaknaden av utbildning utgör ett hinder för yrkesmässig utveckling,

3) om vilka föreskrivs i lagen om yrkesutbildning (531/2017), yrkeshögskolelagen (932/2014) eller universitetslagen (558/2009) och som leder till yrkesinriktad grundexamen, yrkesexamen eller specialyrkesexamen, till lägre eller högre högskoleexamen som avläggs vid universitet eller till yrkeshögskoleexamen eller högre yrkeshögskoleexamen som avläggs vid yrkeshögskola, eller vilka syftar till att avlägga delar av nämnda examina eller vilka utgör tilläggsutbildning, fortbildning eller specialiseringsutbildning och yrkeshögskolornas förberedande utbildning för invandrare enligt de lagarna,

4) om vilka föreskrivs i lagen om utbildning som handleder för examensutbildning (1215/2020),

5) om vilka föreskrivs i lagen om fritt bildningsarbete (632/1998) och vilka inte utgör öppen högskoleundervisning som ordnas vid ett medborgarinstitut eller sommaruniversitet, om utbildningen ger större yrkeskompetens och yrkesbehörighet och en utbildnings- eller studieplan över studierna uppvisas, eller om vilka föreskrivs i 14 § 2 mom. i den lagen, om en utbildnings- eller studieplan över studierna uppvisas,

6) som gör integrationskunden behörig i sitt yrke i Finland.

Betänkande FvUB 13/2026 rd
Reservation 2

60 §

Statsandel

Kommunen beviljas statsandel för ordnandet av följande tjänster och för skötseln av följande uppgifter:

- 1) vägledning och rådgivning enligt 10 §,
- 2) utarbetandet av en bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster och en integrationsplan enligt 14 § samt översyn av en plan enligt 22 § när det gäller andra än i 2 § 3 eller 4 mom. avsedda personer samt arbetssökande,
- 3) ordnande av flerspråkig samhällsorientering enligt 25 § för andra personer än de som avses i 2 § 3 eller 4 mom.,
- 4) främjande av integrationen av personer som avses i 14 § 1 mom. 3 punkten och av andra föräldrar till barn under skolåldern,
- 5) för den andel som kan användas för utbildning som skaffas av läroanstalter för fritt bildningsarbete eller för ordnande av utbildning som dessa tillhandahåller. (Nytt)

2. Lag om ändring av lagen om fritt bildningsarbete

10 §

Fastställande av antalet prestationer som ska användas vid beräkning av statsandelen

För integrationsutbildning och utbildning i grundläggande litteracitet beviljas en separat statsandel eller ett separat statsunderstöd som täcker kostnaderna för utbildningen. (Nytt)

Undervisnings- och kulturministeriet fastställer årligen inom ramen för statsbudgeten det antal studerandeveckor, studerandedygn, studerandedagar och undervisningstimmar som läggs till grund för beräkningen av statsandelen. Därtill fastställer undervisnings- och kulturministeriet årligen inom ramen för statsbudgeten det antal studerandeveckor av ovannämnda studerandeveckor för vilka statsandel beviljas till 100 procent enligt 9 § 6 mom. I fråga om en sammanslagen läroanstalt fastställs antalet prestationer särskilt för respektive läroanstaltsform.

Reservationens förslag till uttalande

Riksdagen förutsätter att statsrådet följer reformens konsekvenser för integrationsutbildningens kvalitet och tillgänglighet, det fria bildningsarbetets ställning samt utbildnings- och sysselsättningsvägarna för nyanlända som ska integreras och lämnar en utredning till riksdagen före utgången av 2028.

Helsingfors 10.6.2026

Petri Honkonen cent
Hanna Räsänen cent